

## Přednášející a resumé příspěvků:

(řazeno dle časového plánu a programu konference)

**Úterý, 24. října 2023, Velký kongresový sál**

### **I. blok: Strategie, vize a nové pohledy**

*Moderátor: Richard M. Sicha / Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s. / Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ Králíky*

#### **Od minulosti k budoucnosti**

*Příspěvek nastíní nástroje a procesy rozvoje a obnovy moderní muzejní instituce, plány a vize do budoucnosti na příkladech z největšího muzea v České republice.*

**PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.**, absolvoval obor Historie-slovakistika a doktorské studium zaměřené na České dějiny na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Pracoval ve Vojenském historickém ústavu Praha a jako náměstek ředitele Divadla Bez zábradlí. Od roku 2002 zastává post generálního ředitele Národního muzea. Od roku 2022 je odborným asistentem na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy – Ústavu českých dějin. Působí v řadě vědeckých, odborných a poradních orgánech. Je držitelem medaile Za zásluhy I. stupně (2019).

*Kontakt: Národní muzeum, sekretariat@nm.cz, <http://www.nm.cz>*

#### **Nové modely a prostředky**

*Do jaké míry se mění role muzeí uměleckého průmyslu (designu) v současnosti oproti muzeím tohoto typu v 19. a 20. století a jaké možnosti, nejen technologické, mají tyto instituce dnes k naplnění svého aktuálního poslání? Příspěvek se dotkne i transformace muzejní práce v paměťových institucích jako výzkumných organizací.*

**PhDr. Radim Vondráček, Ph.D.**, působí jako kurátor, ředitel sbírek a výzkumu Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Vystudoval obory Historie a Filozofie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, doktorské studium Teorie a dějiny moderního a současného umění absolvoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Zabývá se dějinami užitého umění a designu 19. a 20. století a jejich teoretickou reflexí.

*Kontakt: Uměleckoprůmyslové museum v Praze, [vondracek@upm.cz](mailto:vondracek@upm.cz), <https://www.upm.cz>*

**PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D.**, je kurátkou Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Absolvovala obor Dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde obhájila též doktorskou disertaci věnovanou krajinomalbě na výstavách Krasoumné jednoty v Praze v letech 1840–1890. Je autorkou řady výstav, studií a publikací se zaměřením na dějiny designu (*Krásná jizba: Design pro demokracii 1927–1948*) nebo plakátu (*Řeč plakátu 1890–1938*).

*Kontakt: Uměleckoprůmyslové museum v Praze, [vlckova@upm.cz](mailto:vlckova@upm.cz), <https://www.upm.cz>*

### **Rekonstrukce spojená s budováním expozice**

*Vojenský historický ústav Praha se rozhodl spojit rekonstrukci budovy s projektem expozice do jednoho celku a s jedním generálním dodavatelem. Tento postup přinesl řadu zcela nových zkušeností. Ukázalo se, že pozitiva jednoznačně převládla. Příprava a realizace byla dlouhým příběhem, na jehož počátku stálo usnesení vlády z roku 2000 a na konci Cena Gloria musaealis za Muzejní počin roku 2022.*

**plk. Mgr. Michal Burian, Ph.D.**, od roku 1995 působí ve Vojenském historickém ústavu Praha, přičemž od roku 2008 ve funkci ředitele Odboru muzeí. Je autorem či spoluautorem na 80 výstav a stálých expozic v České republice a ve více než desítku dalších států. Šest z nich bylo oceněno v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis. V posledních letech se věnoval především realizaci rekonstrukce Armádního muzea Žižkov a stál v čele týmu pracovníků, připravujících jeho novou expozici. Je držitelem medaile Za zásluhy I. stupně (2022).

*Kontakt:* Vojenský historický ústav Praha, [michal.burian@seznam.cz](mailto:michal.burian@seznam.cz), <https://www.vhu.cz>

### **Místo – Pohyb – Zastavení**

*Po rekonstrukci nového sídla Památníku národního písemnictví – Muzea literatury proběhla i realizace nové expozice. Ta prošla několika vývojovými stádii, aby se nakonec uskutečnila v podobě proměnlivé instalace, jež se zabývá literaturou s přesahy do vizuálního umění a filmu. Je tak poukázáno na komplikovanost vystavování literatury a možnosti její projekce ve filmovém zpracování. Nedílnou součástí je rozdílné architektonické řešení v individuální formě pro každý sál.*

**Mgr. Zdeněk Freisleben** vystudoval obory Dějiny literatury a publicistiky, Kulturní a sociální antropologie, Filozofie a Komunikační média na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Od roku 2008 působí jako ředitel Památníku národního písemnictví. Je autorem řady projektů zabývajících se přesahy textu a vizuálního umění. Je členem direktoria soutěže Nejkrásnější české knihy roku. Dlouhodobě se věnuje problematice současné knižní kultury a výtvarného umění.

*Kontakt:* Památník národního písemnictví – Muzeum literatury, [freisleben@pamatnik-np.cz](mailto:freisleben@pamatnik-np.cz), <https://www.muzeumliteratury.cz>

### **Muzeum jako silná a sjednocující instituce**

*Africké sbírky a předměty jsou oblíbené a vystavují se po celém světě. Muzea v Africe však nyní musejí přehodnotit své postavení a jejich rozkvět bude mimo jiné záviset na propagaci místní historie. V současnosti mnoho afrických zemí a vlád sdružuje odborníky z oblasti kulturního dědictví, aby své zkušenosti a znalosti využili pro rozvoj afrického muzejnictví. Nedávné studie také ukázaly větší zapojení obyvatelstva i návštěvníků do činnosti afrických muzeí.*

**Christian Nana Tchuisseu** se specializuje na informační a komunikační vědy, je také umělec. Své zkušenosti s audiovizuálními médii využívá zejména v oblasti výtvarného umění a kulturního dědictví. Je ředitelem a kurátorem Blackitude Museum and Art of God Gallery v Yaoundé. Působí jako prezident ICOM Cameroun, a předseda Blue Shield Cameroun.

*Kontakt:* Blackitude Museum and Art of God Gallery, [christiannana44@yahoo.fr](mailto:christiannana44@yahoo.fr), <https://www.blackitude.org>

## **2. blok: Nástroje a předpoklady k rozvoji**

*Moderátor:* Zdeněk Kuchyňka / Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, p. o.

### **Budoucnost legislativního podchycení muzeí a galerií**

*Nový pohled na vymezení, definici, poslání a roli muzeí a galerií ve společnosti, jejich základní práva a povinnosti s ohledem na jejich vědecko-technický rozvoj v právním prostředí České republiky.*

**Ing. Bc. Richard Maxmilián Sicha** vystudoval obor Vojenská spisová a archivní služba na Fakultě velitelské a štábní Vojenské akademie v Brně. Od roku 1995 působí na Ministerstvu obrany ČR (od roku 2015 je ředitelem Odboru právně-kontrolního, ekonomických a technických agend). Je činný ve Vojensko-historickém klubu Erika Brno, z. s., který spravuje Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ Králíky. Je autorem řady expozic, odborných prací a biografii v oblastech historie vojenství, čs. opevnění, celnictví a perzekuce řeholí a spoluautorem historických dokumentárních filmů. Od roku 2016 působí jako předseda Pardubické krajské sekce AMG, v roce 2017 se stal členem Exekutivy AMG a od roku 2018 je II. místopředsedou AMG.

*Kontakt:* Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ Králíky, ks14muzeum@seznam.cz, <http://cihelna.militaryclub.info>

### **Právní úprava muzejnictví na Slovensku**

*Aktuálna právna úprava múzejníctva na Slovensku už z viacerých dôvodov nepostačuje potrebám praxe, ktorá preukázala, že výkon niektorých ustanovení zákona je značne problematický, niektoré ustanovenia sú nadbytočné a niektoré oblasti, naopak, nie sú upravené dostatočne alebo vôbec. Príspevok má za cieľ predstaviť právnú úpravu v kontexte aktuálnych požiadaviek a potrieb múzejníckej praxe, ako aj proces tvorby nového zákona o múzeách na Slovensku.*

**JUDr. Mgr. Jozef Kušnir** je absolventom študijného odboru História na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove a zároveň Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Pôsobil v Krajskom múzeu v Prešove ako kurátor a zástupca riaditeľa. Od roku 2021 je generálnym štatným radcom na Odbore múzeí, galérií a knižníc Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Publikuje v oblasti spoločenských a právnych dejín a v oblasti regionálnych dejín.

*Kontakt:* Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, [jozef.kusnir@culture.gov.sk](mailto:jozef.kusnir@culture.gov.sk), <https://www.culture.gov.sk>

### **Pohledem benchmarkingu muzeí a galerií**

*Benchmarking je jednou z metod managementu organizace, která je založená na porovnávání vybraných měřitelných výkonů. Projekt připravený NIPOS ve spolupráci s AMG, zatím pro muzea státní a územních samosprávných celků, umožňuje též nahlédnout do celkového stavu naznačeného segmentu i z jiného úhlu pohledu, než jaký poskytují standardní statistické přehledy. Příspěvek představí data o činnosti muzejních organizací v letech 2019–2022.*

**PhDr. František Šebek** pracoval v letech 1968–2009 ve Východočeském muzeu v Pardubicích (nejprve jako historik a správce numismatické sbírky, vedoucí historického oddělení a posledních 18 let jako ředitel). V letech 1991–2000 byl předsedou AMG. V současné době vyučuje na Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice a na Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Od roku 2002 vede Školu muzejní propedeutiky.

*Kontakt:* Filozofická fakulta Univerzity Pardubice – Ústav historických věd, [frsebek@seznam.cz](mailto:frsebek@seznam.cz), <https://www.uhv.upce.cz>

### **Příprava registračního systému muzeí a galerií**

*Systém registrace je zaveden v mnoha zemích světa. V České republice zatím nejsou odlišena muzea splňující kritéria schválená ICOM od institucí, která mají slovo „muzeum“ v názvu, ale nespravují sbírky a neplní většinou ani další předpokládané úlohy. Připravovaný systém je identifikuje jako organizace chránící hmotnou paměť národa, zdůrazní však také jejich vědecko-výzkumnou, vzdělávací a popularizující roli.*

**PhDr. Luděk Beneš** je absolventem oboru Historie-němčina na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V letech 1979–2018 pracoval v Muzeu Mladoboleslavka (nejprve jako historik a vedoucí společenskovědního oddělení, v letech 1990–2018 jako ředitel). Od roku 1993 byl členem Exekutivy AMG, v letech 2009–2012 působil jako I. místopředseda AMG a v období 2012–2015 jako předseda AMG. Od roku 2015 je členem Rady Státního fondu kultury ČR.

*Kontakt:* Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., [ludben@email.cz](mailto:ludben@email.cz), <https://www.cz-museums.cz>

### **Nový nástroj MOI Framework**

*Projekt Museums of Impact (2019–2022) vyvinul nový nástroj MOI Framework, jehož cílem je pomoci muzeím diskutovat, hodnotit a volit rozvojové strategické cíle, aby se zvýšil jejich dopad na společnost. V Západočeském muzeu v Plzni, p. o., vyzkoušeli využití MOI v praxi na pobočce Muzeum loutek. Příspěvek popisuje způsob využití MOI, shrnuje jeho úroveň a otevírá diskusi nad upotřebením tohoto nástroje v České republice.*

**Mgr. Denisa Brejchová** absolvovala obor Archeologie na Filozofické fakultě Západočeské univerzity v Plzni, v současnosti pokračuje v doktorském programu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 2012 působí jako edukátorka v Západočeském muzeu v Plzni, p. o., kde se věnuje zejména spolupráci se školami a veřejností, podílí se na přípravě edukačních programů, pořádání odborných seminářů a spolupráci s dalšími kulturními institucemi.

*Kontakt:* Západočeské muzeum v Plzni, p. o., [dbrejchova@zcm.cz](mailto:dbrejchova@zcm.cz), <https://zcm.cz>

### **Standardy a systémy právní ochrany**

*Příspěvek objasní důvody, kdy a proč je důležité nastavit si v organizaci systém řízení právních rizik, jak takový systém vypadá a co obnáší.*

**JUDr. Libor Vašíček** je zakladatelem Legal Partners, s. r. o. V advokacii působí více než 15 let. Zaměřuje se zejména na právo duševního vlastnictví, právo informačních technologií, oblast korporátních projektů, M&A a správu a řízení společností. Věnuje se také přednáškové a publikační činnosti.

*Kontakt:* Legal Partners, advokátní kancelář, s. r. o., [libor.vasicek@LegalPartners.cz](mailto:libor.vasicek@LegalPartners.cz), <https://www.LegalPartners.cz>

### **3. blok: Nové trendy prezentace a interpretace**

*Moderátor: Markéta Formanová / Západočeské muzeum v Plzni, p. o.*

#### **Kam směřuje muzejní prezentace**

*Mají se muzea držet tradičních výstavních a prezentačních postupů, nebo mají více využívat moderní technologie? Jakou roli bude hrát autentický sbírkový předmět? Máme do prezentace více zapojovat virtuální realitu a digitalizaci? A může muzejní prezentaci ovlivnit umělá inteligence?*

**Mgr. Pavel Holman** pracuje jako kurátor v Technickém muzeu v Brně (historie průmyslu, sbírkový fond Potápěčská technika, Vária). Působil jako historik v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech a jako vedoucí Městského muzea v Radnicích. V letech 1993–2015 byl odborným asistentem na Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Je členem odborné komise Národní soutěže muzeí Gloria musaealis.

*Kontakt:* Technické muzeum v Brně, [holman@tmbrno.cz](mailto:holman@tmbrno.cz), <https://www.tnbrno.cz>

#### **Digitální kurátor pro malá muzea**

*V globalizovaném světě, kde se moderní trendy prosazují poměrně rychle, je kvůli vylidňování regionů zachování kulturního dědictví stále obtížnější. Malá muzea v odlehlých oblastech často nemají prostředky na to, aby si osvojila „glokální“ přístup a obohatila své sbírky prostřednictvím digitálního světa. Proto je nezbytné, aby výzkumná centra a organizace působící v oblasti kultury a informačních technologií pomohly těmto institucím s efektivní prezentací. Digitální kurátor pro malá muzea vznikl na základě potřeb Muzea K. a A. Mavrikisových v Alonissosu.*

**M.A. Afroditi Kamara, Ph.D.**, je historička a poradkyně v oblasti kulturního dědictví z Athén. Vystudovala obory Historie a Archeologie na Národní a Kapodistriově univerzitě v Athénách a postgraduální studium na univerzitách v Manchesteru a Oxfordu. Pracovala jako výzkumná historička v organizaci Foundation of the Hellenic World, kde se věnovala humanitním vědám a digitálnímu kulturnímu dědictví. Je členkou ICOMOS Hellenic.

*Kontakt:* Time Heritage, [aphroditekamara08@gmail.com](mailto:aphroditekamara08@gmail.com), <https://timeheritage.gr>

### **Diskurzivní pojetí muzejní edukace**

*V projektech, na něž se Národní galerie v Praze zaměřila v posledních letech, se setkáváme s tvorbou umělců, kteří ve své tvorbě kriticky reflektují celospolečenská témata. Galerie se stává prostorem, kde jsou tato témata nahlížena interdisciplinárně nejen z uměleckých či uměnovědných pozic. Příspěvek představí diskurzivní pojetí vzdělávacích programů pro školní skupiny i dospělé publikum.*

**Mgr. Alena Kotyza** vystudovala obory Estetika na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Teorie a dějiny moderního a současného umění na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. V Národní galerii v Praze působí od roku 2017 (nejdříve ve Sbírce moderního a současného umění, od roku 2019 v Oddělení rozvoje publika). Přípravuje vzdělávací programy a speciální akce pro dospělé publikum.

*Kontakt:* Národní galerie v Praze, [alena.kotyza@ngprague.cz](mailto:alena.kotyza@ngprague.cz), <https://www.ngprague.cz>

**Mgr. Kristýna Řihová** je absolventkou oboru Výtvarná výchova a Pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, kde pokračuje v doktorském studijním programu. Od roku 2022 působí jako edukátorka v Národní galerii v Praze, kde zprostředkovává umění a architekturu 19.–21. století. Odborně garantuje a koncipuje oblast školních vzdělávacích programů pro mateřské školy a první stupeň ZŠ.

*Kontakt:* Národní galerie v Praze, [kristyna.rihova@ngprague.cz](mailto:kristyna.rihova@ngprague.cz), <https://www.ngprague.cz>

### **Specifika edukačních programů pro žáky se speciálními potřebami**

*V současné době se zvyšuje nárok na bezbariérovost veřejného prostoru a inkluzivní přístup v rámci školní výuky. Příspěvek představí specifika vzdělávacích programů v muzejních institucích pro rozvoj dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.*

**Mgr. Barbora Kulihová** vystudovala obory Religionistika a Speciální pedagogika na Masarykově univerzitě. Působí jako vedoucí skupiny muzejní pedagogiky ve Vojenském historickém ústavu Praha. Přípravuje a realizuje vzdělávací a volnočasové programy v Armádním muzeu Žižkov a dalších objektech VHÚ. Specializuje se na zpřístupnění muzejních expozic dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

*Kontakt:* Vojenský historický ústav Praha, [kulihova.vhu@gmail.com](mailto:kulihova.vhu@gmail.com), <https://www.vhu.cz>

### **Historické fotografie novými očima**

*Na příkladu Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur budou prezentovány nové trendy v průzkumu a prezentaci fotografických sbírek. Stále se rozvíjející digitální technologie nabízejí nástroje pro práci s historickým materiálem. Nové způsoby v přístupu ke koloniálním dějinám a vztahu k mimoevropským kulturám otevírají další otázky, které mohou fotografie napomoci zodpovědět.*

**Mgr. Jan Šejbl, DiS.**, po absolvování oboru Informační management – služby muzeí a galerií na Vyšší odborné škole informačních služeb v Praze vystudoval obor Archivnictví na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. Od roku 2006 pracuje v Náprstkově muzeu (nejprve jako dokumentátor, od roku 2018 jako kurátor etnografické fotosbírký). Odborně se zabývá dějinami cestovatelské fotografie se zaměřením na osobnosti spojené s Náprstkovým muzeem.

*Kontakt:* Národní muzeum, [jan.sejbl@nm.cz](mailto:jan.sejbl@nm.cz), <https://www.nm.cz>

### **Posílení vedení muzeí prostřednictvím digitální kultury**

*Jaké jsou nezbytné dovednosti vedoucích pracovníků muzeí? Jak mohou řídit své týmy v rámci digitální transformace s cílem zvýšit efektivitu interních pracovních postupů? Příspěvek napomůže k hlubšímu pochopení potřeby digitální kultury a inovací a způsobu jejich začlenění do DNA muzeí. MUSEUM BOOSTER GmbH se zabývá výzkumem procesů digitální transformace muzeí po celém světě. Představena budou klíčová zjištění ze tří realizovaných projektů.*

**M.A. Olga Tykhonova** je historička umění, která se dlouhodobě zabývá kulturními institucemi jako médii a uměleckými formami produkce vědění. V MUSEUM BOOSTER GmbH působí jako vedoucí Oddělení strategického rozvoje a veřejných projektů. V současnosti pracuje na projektech *Muzejní inovační barometr* a *DOORS: Digitální inkubátor pro muzea*, který byl podpořen programem EU Horizon 2020.

*Kontakt:* MUSEUM BOOSTER GmbH, olga.tykhonova@museumbooster.com, <https://www.museumbooster.com>

**M.A. Monika Marina Alcántara** vystudovala evropské dějiny, španělskou filologii a obor Produkce a design výstav. V současnosti studuje v doktorském programu Muzejní edukace na Univerzitě v Murcii. Pracovala na různých projektech (filmová produkce, kulturní festivaly) a jako muzejní pedagožka. Specializuje se na oblast managementu dat, problematiku výnosů a nové formáty vzdělávání v muzeích.

*Kontakt:* MUSEUM BOOSTER GmbH, monika.marina@museumbooster.com, <https://www.museumbooster.com>

### **Role moderních expozic v 21. století**

*Pomocí propracované scénografie a moderních prvků interpretace je možné prezentovat exponáty tak, aby přitáhly pozornost návštěvníků všech věkových kategorií. Řada z nich se snaží hlouběji pochopit vystavené předměty a sdělovaná fakta. Někteří mají rádi akci, hru a touží si věci osahat. Jiní v expozicích a výstavách naopak rozjímají a citlivě vnímají uměleckou náladu, tvary, barvy a všímají si i drobných detailů.*

**Ing. Viktor Plass** je vedoucím segmentu Kultura ve společnosti AV MEDIA SYSTEMS, a. s. Od roku 2010 se specializuje na UXD (user experience design) expozic, konzultace v oblasti scénografie a AVIT, včetně konceptů rozšířené reality a imerzního prostoru. S týmem designérů a realizátorů vytvořili více než 20 projektů, které jsou oceňovány v České republice i v zahraničí.

*Kontakt:* AV MEDIA SYSTEMS, a. s., viktor.plass@avmedia.cz, <https://www.avmedia.cz>

### **Jaké úkoly plní světlo při osvětlování sbírkových předmětů**

*Příspěvek představí roli světla v muzeích a galeriích, jeho praktické využití a význam kvalitního světelného designu. Přiblíží možnosti a flexibilitu nejmodernější techniky a formy prezentace vystavených exponátů. Věnovat se bude také udržitelnosti, efektivitě a úspoře nákladů.*

**Martin Klimovič** působí jako projektový manažer v ERCO Lighting GmbH, kde se specializuje na světelně technická řešení pro muzea a galerie. Provádí odborné konzultace, pořádá workshopy, připravuje projektovou dokumentaci a zajišťuje správné nastavení osvětlení v expozicích.

*Kontakt:* ERCO Lighting GmbH, m.klimovic@erco.com, <https://www.erco.com>

## **Středa, 25. října 2023, Velký kongresový sál**

### **4. blok: Z pohledu vědy a výzkumu**

*Moderátor: Jiří Orna / Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s. / Západočeské muzeum v Plzni, p. o.*

### **Historik a muzejník v roce 2123**

*Příspěvek se zaměří na proměňující se pramennou základnu práce historika a kurátora soudobých dějin, zejména pokud jde o nová média a měnící se přístup k pramenům.*

**prof. PhDr. Michal Stehlik, Ph.D.**, je absolventem oboru Historie-slovakistika na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Pracoval v Městském muzeu a galerii v Dačicích a jako referent CES na Ministerstvu kultury. Od roku 2003 působí v Národním muzeu (od roku 2014 jako náměstek generálního ředitele pro výstavní a sbírkotvornou činnost). V letech 2006–2014 byl děkanem Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Je autorem či spoluautorem řady domácích i zahraničních výzkumných a výstavních projektů.

*Kontakt:* Národní muzeum, [michal.stehlik@nm.cz](mailto:michal.stehlik@nm.cz), <http://www.nm.cz>

#### **Věda a výzkum v nestátních muzeích**

*V proudu úvah o roli muzeí v turbulentním 21. století přijde na pořad i otázka vědy. Reakce na změnu se neobejde bez důkladné znalosti aktuálního stavu věcí. Příspěvek nastíní otázky současného i budoucího postavení vědy a výzkumu v nestátních muzeích a ve svých zobecněních se opře o případovou studii Západočeského muzea v Plzni, p. o.*

**PhDr. Anna Matoušková** vystudovala obor Historie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Působila jako odborný pracovník v Muzeu Českého krasu v Berouně. Zastávala vedoucí posty v oblasti kultury na úrovni územních samosprávných celků i státu. Od roku 2018 pracuje v Západočeském muzeu v Plzni, p. o., kde se věnuje otázkám vědy a výzkumu, koncepční práci a programovým záležitostem. Přednáší na Katedře arts managementu na Vysoké škole ekonomické v Praze.

*Kontakt:* Západočeské muzeum v Plzni, p. o., [amatouskova@zcm.cz](mailto:amatouskova@zcm.cz), <https://zcm.cz>

#### **Expozice a výstavy 1990–2020: Mapování proměn muzejního výstavnictví**

*Jak se vyvíjelo české muzejní výstavnictví v letech 1990 až 2020? Které výstavy posunuly obor kupředu? Na tyto a další otázky se snaží odpovědět projekt, v jehož rámci vzniká specializovaná interaktivní mapa muzeí, expozic a výstav realizovaných v uvedeném období.*

**Ing. Mgr. Ivana Kocichová, Ph.D.**, vystudovala obory Dějiny umění a Klasická archeologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a Arts management na Vysoké škole ekonomické v Praze. Od roku 2007 působí v muzejnictví (Národní muzeum, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, aktuálně Národní technické muzeum). S Národním zemědělským muzeem, s. p. o., spolupracuje na řešení projektu NAKI III – *Prezentační strategie pro muzea a sbírky: Metodika přípravy a realizace muzejních výstavních projektů*.

*Kontakt:* Národní technické muzeum, [ivana.kocichova@ntm.cz](mailto:ivana.kocichova@ntm.cz), <https://www.ntm.cz>

#### **Reverzní inženýrství ve službách paměťových institucí**

*Reverzní inženýrství je proces, během něhož probíhá analýza hotového výrobku, softwaru, zařízení nebo komplexního systému s cílem pochopit jeho funkce. Účelem je získat znalosti o produktu, zlepšení nebo modernizace existujících technologií či uchování digitální kopie originálu. Příspěvek se zaměří na popis sběru dat pro tvorbu modelu z reálného předmětu.*

**Ing. Dana Kubátová, Ph.D.**, vystudovala obor Strojírenská technologie na Fakultě strojní Západočeské univerzity v Plzni. Pracuje jako vědecko-výzkumný pracovník v Laboratoři dílenské metrologie Regionálního technologického institutu, kde řeší projekty a smluvní výzkum se zaměřením na 3D měření. Od roku 2019 zabezpečuje výuku a školení v oblasti metrologie a zabezpečování kvality.

*Kontakt:* Fakulta strojní Západočeské univerzity v Plzni – Regionální technologický institut, [kubatova@fst.zcu.cz](mailto:kubatova@fst.zcu.cz), <https://www.fst.zcu.cz>

## 5. blok: Ochrana kulturního a přírodního dědictví

Moderátor: Tomáš Lachman / Český komitét Modrého štítu / Národní filmový archiv

### Modrý štít a jeho poslání v současném světě

*Příspěvek představí vznik a poslání neziskové organizace Modrý štít a její ukotvení mezi paměťovými organizacemi ve světě. Stručně přiblíží historii Českého komitétu Modrého štítu a hlavní body jeho dosavadní činnosti. Zaměří se také na vymezení základních povinností v péči o kulturní dědictví obecně i v současných souvislostech.*

**PhDr. Jana Součková, DrSc.**, je emeritní ředitelkou Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. Věnovala se kulturním dějinám Předního východu, zejména chetitologii. Vystudovala obory Klínopis a Prehistorie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Je předsedkyní Českého komitétu Modrého štítu, členkou České komise pro UNESCO a čestnou členkou AMG. V letech 1990–2000 byla předsedkyní Českého výboru ICOM.

*Kontakt:* Český komitét Modrého štítu, jana.souckova@volny.cz, <http://www.modrystit.cz>

### Působnost UNESCO v oblasti ochrany kulturního a přírodního dědictví

*Příspěvek se zaměří na stručnou prezentaci působnosti UNESCO v oblasti ochrany kulturního a přírodního dědictví, především všech šesti mezinárodních úmluv z kulturní oblasti pod jeho záštitou a jejich rozhodovacích mechanismů, s krátkou zmínkou o ostatních právních nástrojích UNESCO ve formě doporučení.*

**Mgr. Dita Limová** vystudovala obory Etnologie a Sociální antropologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Pracovala jako asistentka velvyslance a stálého delegáta České republiky při UNESCO. Od roku 2011 působí na Ministerstvu kultury České republiky (Odbor mezinárodních vztahů a EU, od roku 2013 je vedoucí Oddělení vztahů s UNESCO). Mezi její hlavní naplněné práce patří zajišťování úkolů vyplývajících z členství České republiky v UNESCO.

*Kontakt:* Ministerstvo kultury České republiky – Oddělení vztahů s UNESCO, dita.limova@mkcr.cz, <https://www.mkcr.cz>

### Kulturní a historické dědictví na válečné linii

*Už viac ako rok je Ukrajina zasiahnutá celoplošnou vojenskou inváziou zo strany Ruskej Federácie. Po neúspešnej operácii rýchlej vojny, sa ruské vojenské velenie rozhodlo spôsobovať Ukrajinu čo najväčšie škody, ktoré spočívajú v masívnom ostreľovaní civilnej, kultúrnej a kritickej infraštruktúry. Navyše terčom sú aj objekty kultúrneho a historického dedičstva. Ruske zločiny smerujú aj na úroveň rabovania múzeí a ničenia archeologických pamiatok na dočasne okupovaných územiach. V príspevku pomocou štatistiky a priestorových analýz poukážeme na dynamiku strát, počty a hlavne oblasti koncentrácie poškodených pamiatok.*

**Mgr. Roman Liubun** je absolventom Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (v odbore Archeológia). Zaoberá sa archeológiou krajiny, výskumom hradísk a kultových pamiatok z doby bronzovej a včasného stredoveku na západnej Ukrajině a východnom Slovensku. Od začiatku invázie Ruskej Federácie na Ukrajinu sa zaoberá dopadom vojny na ukrajinské kultúrne a historické dedičstvo.

*Kontakt:* liubunroman@gmail.com, Ukrajina

**Mgr. Liubov Hodovanska** je absolventkou Univerzity Komenského v Bratislave (bakalárske štúdium na Fakulte sociálnych a ekonomických vied, magisterské na Fakulte manažmentu a doktorandské na Katedre kvantitatívnych metód na Fakulte manažmentu). Zaoberá sa analýzou a modelovaním dát, viacrozmernými štatistickými a ekonometrickými metódami vrátane algoritmov umelej inteligencie a strojového učenia.

*Kontakt:* liubunroman@gmail.com, Ukrajina



### **Obnova kulturního dědictví ve válkou zasažených zemích**

*Příspěvek představí dva projekty obnovy kulturního dědictví ve válkou zasažených zemích. Humanitární, rozvojová a rekonstrukční asistence v Sýrii započala v roce 2016 a v této chvíli má za sebou svoji čtvrtou fázi. Druhým projektem je poskytnutí bezprostřední pomoci při ochraně ohroženého ukrajinského kulturního dědictví, kdy dosud byly uskutečněny dvě fáze pomoci.*

**Mgr. Silvie Vančurová** absolvovala obor Historie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Pracovala v Židovském muzeu v Praze na pozici odborný pracovník Úseku dokumentace a evidence sbírek. Od roku 2017 působí v Národním muzeu jako vedoucí Centrálního oddělení péče o sbírky.

*Kontakt:* Národní muzeum, silvie.vancurova@nm.cz, <https://www.nm.cz>

### **Modrý štít na Slovensku**

*Slovenský komitét Modrého štítu bol zaregistrovaný po dvojročných prípravách koncom roku 2021. Organizácia má zvýšiť všeobecný záujem o ochranu kultúrneho dedičstva na Slovensku. Chce aktívne prezentovať dôvody, prečo je potrebné kultúrne pamiatky chrániť, nielen vzhľadom na viaceré incidenty v nedávnej minulosti a na vojnu v slovenskom susedstve. Chce podniknúť konkrétne kroky na zvýšenie pripravenosti obyvateľstva na ochranu pamiatok v prípade katastrof a ozbrojených konfliktov, na predchádzanie takýchto škôd a na rozvoj moderného vlastenectva.*

**PhDr. Jasna Paličková** vyštudovala Etnografiu a Folkloristiku na Univerzite Komenského v Bratislave. Pracuje v Slovenskom národnom múzeu – Historickom múzeu (od roku 1997 ako kurátorka etnografických zbierok, od roku 2021 je vedúcou Oddelenia ľudového umenia a kultúry). Patří mezi zakladajících členov ICOM Slovensko (v letech 2018–2021 bola predsedníčkou) a Slovenského komitétu Modrý štít (od roku 2022 je jeho predsedníčkou).

*Kontakt:* Slovenský komitét Modrého štítu, blueshieldslovakia@gmail.com, <https://www.snm.sk>

### **Aktivity ICOM a nové trendy v oblasti ochrany kulturního dědictví**

*Pomoc při ochraně kulturního dědictví je jedním ze základních posláních ICOM. Těžiště činnosti v této oblasti spočívá zejména v prevenci a šíření informací o ohrožených kategoriích kulturních předmětů prostřednictvím tzv. ICOM Red Lists of Cultural Objects at Risk. Komplexním řešením zabezpečení muzejních institucí (sbírek, návštěvníků, zaměstnanců) se zabývá Mezinárodní výbor pro bezpečnost muzeí (ICMS ICOM). Český výbor ICOM, z. s., se rovněž věnuje projektům ochrany kulturního dědictví. V současnosti je významná jeho spolupráce s Ministerstvem kultury České republiky při podpoře Ukrajiny.*

**Ing. Pavel Jirásek** absolvoval obor Ekonomika a řízení na Fakultě strojního inženýrství Českého vysokého učení technického v Praze, ve studiích pokračoval i za svého pobytu v Norsku, Nizozemí, USA, Kanadě a Velké Británii. Ve státní správě zakládal podpůrné programy na ochranu kulturního dědictví. Pracoval jako výzkumný či bezpečnostní pracovník v mnoha kulturních a vědeckých organizacích. Od roku 1991 je členem ICOM (v období 2001–2007 byl předsedou ICOM ICMS, v letech 1997–2000 a 2015–2023 působil v předsednictvu Českého výboru ICOM).

*Kontakt:* Český výbor ICOM, z. s., pavel.jirasek@gmail.com, <https://www.icom-czech.mini.icom.museum>

### **Reakce na útoky klimatických aktivistů v muzeích**

*V neděli 23. října 2022 provedli klimatičtí aktivisté z německé skupiny Last Generation v Muzeu Barberini útok na obraz Clauda Moneta „Kupky obilí“, který vlastní Hasso Plattner Foundation. Nadace se zaměřuje na vědu a výzkum v oblasti informačních technologií, podporu sociálních projektů a propagaci umění a kultury. Příspěvek představí strategie řešení aktuálních hrozeb pro muzea a galerie v rámci ochrany kulturního a přírodního dědictví.*

**Remigiusz Plath** vystudoval informatiku v Berlíně, ve Valencii a v Oslu. Pracoval v oblasti managementu se zaměřením na digitální transformaci, IT strategie a informační bezpečnost. V současnosti zastává pozici IT Infrastructure & Security Senior Manager v Hasso Plattner Foundation. Je členem ICOM Deutschland a působí v předsednictvu ICOM ICMS.

*Kontakt:* Hasso Plattner Foundation, remigiusz.plath@plattner.com, <https://www.plattnerfoundation.org>

#### **Současné trendy v oblasti pátrání po předmětech kulturní a historické hodnoty**

*Příspěvek přiblíží oblast pátrání po předmětech historické a kulturní hodnoty z hlediska vnitrostátního působení policie i klíčové mezinárodní spolupráce. Popsány budou nejčastější kategorie případů protiprávního jednání a také problematika navrácení odcizených kulturních statků zpět do České republiky. Rovněž bude akcentována důležitost vedení adekvátní evidence a dokumentace sbírkových předmětů pro jejich zanesení do policejních informačních systémů.*

**pplk. Mgr. Bc. Jan Meger** působí na Odboru pátrání Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky. Při výkonu své práce uplatňuje znalosti z dlouholeté kriminalistické praxe při odhalování a vyšetřování hospodářské trestné činnosti, stejně tak jako předchozí zkušenosti získané v řadách útvarů služby pořádkové a cizinecké policie.

*Kontakt:* Policejní prezidium České republiky – Úřad služby kriminální policie a vyšetřování – Odbor pátrání, jan.menger2@pcr.cz, <https://www.policie.cz>

#### **Připravenost na mimořádné události**

*NARN je jedním z 57 regionálních sdružení pro ochranu kulturních statků v Německu. Podporuje své členy při tvorbě bezpečnostních plánů a má sestaven tým odborníků pro konkrétní podporu při mimořádných událostech. Příspěvek přiblíží nové trendy v oblasti standardizace pomoci a také aktuální nároky na základní technické vybavení.*

**M.A. Dietmar Cramer** vystudoval obory Dějiny vědy a techniky a Geologie na Univerzitě ve Stuttgartu. Od roku 1996 vede podnikový archiv společnosti Heidelberg Materials. V roce 2018 se stal předsedou organizace Notfallverbund Archive Rhein-Neckar e. V. Od roku 2023 je vedoucím pracovní skupiny pro pomoc v nouzi ve spolkové zemi Bádensko-Württembersko.

*Kontakt:* Notfallverbund Archive Rhein-Neckar e. V., dietmar.cramer@heidelbergmaterials.com, <https://www.narn.eu>

#### **Krizové situace ve státních archivech České republiky**

*Státní archivy České republiky uchovávají ve svých depozitářích přibližně 800 km archivních dokumentů (tzv. Národní archivní dědictví). V nedávné minulosti byly paměťové instituce několikrát zasaženy povodněmi. Příspěvek se zaměří na řešení situace v roce 2002 a získané zkušenosti. Neopomene ani oblast přípravy na požár a případný válečný konflikt. Bude zmíněno i několik případů pomoci a účasti českého archivnictví při řešení krizových situací v zahraničí.*

**doc. Dr. Ing. Michal Ďurovič** absolvoval obory Technologie výroby a zpracování polymerů a Technologie makromolekulárních látek na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Působil v Restaurátorském oddělení Národní knihovny ČR a v Oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu (v letech 1995–2013 jako vedoucí). Od roku 2014 vede Ústav chemické technologie restaurování památek na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Zabývá se materiálovým výzkumem a metodami konzervování především objektů na papírové a kolagenové podložce.

*Kontakt:* Vysoká škola chemicko-technologická v Praze – Ústav chemické technologie restaurování památek, michal.durovic@vscht.cz, <https://www.vscht.cz>